

Posudek na bakalářskou práci

Lucie Pelčíkové

Outsourcing v Indii

(Outsourcing in India)

Ústav jižní a centrální Asie, 2013, 53 s.

Studentka hindštiny Lucie Pelčíková se ve své bakalářské práci rozhodla věnovat tématu, se kterým se v závěrečných pracích našeho převážně filologicky orientovaného oboru neseťkáváme příliš často. Ačkoliv takové odvážné vykročení mimo rámec české indologie, tak jak je dnes vyučována na FFUK a de facto i po celou svou dlouhou tradici pěstována v ČR, v sobě skrývá četná úskalí, zřejmě bezprostředně souvisí s měnící se situací v samotné Indii a rovněž s měnící se rolí, kterou Indie v současném světě sehrává. Lze předpokládat, že zájem laické, ale i odborné české veřejnosti se bude stále více upínat k aktuálnímu vývoji v Indii, ať už půjde o otázky politické či ekonomické. Fundovaný odborník v té či oné oblasti, který svůj badatelský zájem může navíc podepřít o dobrou znalost některého indického jazyka, se z těchto důvodů jeví jako mimořádně vítaný jev.

Předložená práce se pokouší vystihnout problematiku outsourcingu jakožto jednoho z moderních odvětví ekonomie a v menší míře rovněž mezinárodních vztahů. Třebaže je práce základním přehledem o tématu, její struktura, a tím pádem i uspořádání podávaných informací, je smysluplně a nanejvýš vhodně zvolena – po stručném, ale velmi pregnantním vysvětlení klíčových pojmů následují obecné podkapitoly popisující jednotlivé země, pro něž je outsourcing důležitým segmentem hospodářství, a to ať už z pozice zadavatelů či poskytovatelů služeb. Hlavní pozornost je zde logicky věnována Indii, neboť právě ta se již druhé desetiletí v procesu outsourcingu jeví jako jeden z nejsilnějších globálních hráčů. Následující kapitola sleduje outsourcing z pohledu jeho výhodnosti i potenciálních rizik pro konkrétní země, opět se zvýšeným důrazem na situaci v Indii, v několika náznacích upozorňuje rovněž na potenciální zdroje konfliktů, které z outsourcingu plynou nebo v budoucnu vyplývat mohou, ať už jde o konflikty vnitropolitické, týkající se domácí ekonomiky nebo i ty s přesahem do vzájemných vztahů mezi zúčastněnými státy. Poslední kapitola nabízí komentovaný výčet nejdůležitějších služeb, které jsou předmětem outsourcingu, a čtyři příklady nejúspěšnějších indických firem, jež představují pomyslnou výkladní skříň moderní Indie.

Autorka pracuje s dosti širokou paletou informačních zdrojů, nutno poznamenat, že téměř bez výjimky velmi dobře zvolených, vzhledem k probíranému tématu nepřekvapí, že se jedná zejména o zdroje internetové. V této souvislosti bych coby vedoucí její práce rád upozornil na vyspělou schopnost kritické reflexe, kterou při samostatném výběru právě elektronických zdrojů prokázala, jak je ostatně z práce patrné. Kromě odborných statí, z nichž čerpá své poznatky a na jejich základě formuluje i dosti samostatné závěry, používá rovněž shrnující či výroční zprávy mezinárodních organizací, cituje oficiální stanoviska vlád příslušných států, ale neváhá odkazovat ani na důležité žurnalistické příspěvky k tématu, které se objevily na stránkách prestižních novin a časopisů. Nutno zdůraznit, že sama autorka se v té záplavě předkládaných informací nikdy neztrácí, použité údaje jen prostě nekopíruje, jak bývá mnohdy v podobných syntetických pracích zvykem, dokonce jí ani

neslouží jako základní kostra textu, ale naopak jí víceméně vždy jen pomáhají tuto vlastní, dobře promyšlenou strukturu práce podpírat.

Pomineme-li malé množství gramatických chyb, objevující se zejména v interpunkci, a podobně nečetné překlepy, jisté otázky se tu a tam vynořují nad konkrétními formulacemi. Např. v případě měření nezaměstnanosti v Indii je třeba principiálně počítat s tzv. formálním a neformálním sektorem (angl. obvykle un/organized sector), přičemž do první kategorie spadá asi jen 7 % indické pracovní síly, zatímco druhou vytvářejí tzv. samozaměstnavatelé, tedy drtivá většina obyvatel vesnic, jejichž obživou je zemědělství. Z povahy obou termínů vyplývá, že v případě neformálního sektoru lze míru nezaměstnanosti jen obtížně stanovit, a proto se pak v docela jiném světle vyjeví autorčina problematická formulace, že „s poklesem úrovně vzdělání nezaměstnanost ubývá“ (s. 28). Podobnou úvahu, která bere na vědomí indickou realitu, zcela specifickou ve srovnání se státy Evropy či USA, by si dále zasloužilo třeba tvrzení, že „zatímco IT průmysl je na globalizaci závislý, zemědělství je skrze ni poškozováno a tlumeno“ (s. 37).

Mnohem závažnější výtku bych však směřoval proti jistému zaslepenému optimismu, s nímž je outsourcing v Indii nazírán a jenž z celkového vyznění práce přímo tryská. Navzdory mnoha aktuálním údajům (někdy včetně r. 2013!) není v práci ani zmínka o velmi přísných zaměstnaneckých zákonech, které jsou v Indii stále v platnosti, ani o silném postavení tamních odborů – oboje hraje dosti podstatnou roli ve vývoji indického trhu i ekonomiky, a tedy i outsourcingu. Rovněž jako by autorka opomíjela hlubokou ekonomickou krizi, již Indie v posledních dvou letech prochází, která se navíc kvartál od kvartálu prohlubuje, a to navzdory četným pokusům indické vlády o její vyřešení. Také tato skutečnost se bezpochyby musí nějak odrážet ve stavu a vývoji outsourcingu v Indii, ale i v zadavatelských zemích.

Kdyby autorka hodlala se svým textem dále pracovat, zajisté by si zasloužil soustavnější konzultaci s relevantním odborníkem-ekonomem, pokud možno s hlubším vhladem do ekonomické a ještě lépe i do politické situace v zemích jižní Asie. Práce Lucie Pelčíkové však podle mého názoru zcela splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci, velmi ji chválím za výběr zajímavého tématu i poctivost při jeho zpracování, text s potěšením doporučuji k obhajobě s navrhovaným hodnocením výborně.

Zdeněk Štipl

2.9.2013